آنچه حیوانی تلف کند، صاحب حیوان ضامن آن نیست. و کارگر چاه که در آن بیفتد و جان خود را از دست بدهد، کسی در قبال آن ضامن نیست و کسی که در معدن کار می کند و جان خود را در آن از دست می دهد، کسی ضامن آن نیست. و در گنج هایی که پیدا می شود، خمس وجود دارد.

از ابو هریره رضی الله عنه روایت است که رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمودند: «الْعَجْمَاءُ جُبَارٌ، وَالْبِئْرُ جُبَارٌ، وَالْمَعْدِنُ جُبَارٌ، وَفِي الرِّكَازِ الْخُمُسُ»: «آنچه حیوانی تلف کند، صاحب حیوان ضامن آن نیست. و کارگر چاه که در آن بیفتد و جان خود را از دست بدهد، کسی در قبال آن ضامن نیست و کسی که در معدن کار می کند و جان خود را در آن از دست می دهد، کسی ضامن آن نیست. و در گنج هایی که پیدا می شود، خمس وجود دارد».

[صحیح است] [به روایت بخاری]

ابوهریره رضی الله عنه از رسول الله صلی الله علیه وسلم در مورد حکم ضمانت در برابر چیزی که در اثر عمل حیوانی یا افتادن در چاه یا در معدن، تلف یا ناقص شده خبر می دهد؛ چنانکه رسول الله صلی الله علیه وسلم بیان می دارد چیزی که در اثر عمل حیوانی تلف یا ناقص گردد، هیچکس ضامن آن نیست. همچنین آنچه به سبب افتادن در چاه تلف یا ناقص شود، مانند سقوط کسی در چاه و جان دادن وی، هیچکس در برابر آن ضامن نیست. و همچنین در مورد معدن؛ چون حیوان و چاه و معدن را نمی توان ضامن این موارد دانست، چنانکه صاحب این موارد در صورت عدم تعدی و تجاوز یا کوتاهی، ضامن نیست. سپس ذکر می کند که هرکس گنجی به مقدار کم یا زیاد پیدا کرد، باید خمس آن را پرداخت کند چون بدون هیچ رنج و سختی آن را به دست آورده و باقیمانده از آنِ او می باشد.

http://www.sunnah.global/hadeeth/fa/show/4533